

Передз'їздові дискусійні статті

БРАК ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Домініон, Н. С.

В нас не провадиться майже ніяка культурно-освітня праця, бо товариші і товаришки понали в байдужність, а якої трудно їх рушити. Коли властє стигнути на які збори трохи членів, то вони не стараються перепровадити їх так, як це організоване робітництво повинно робити, але не розуміючи організацийної дисципліни, зводять суперечки за такі справи, які абсолютно нічого спільного з організацийю не повинні мати.

Коли в нас відбувалися річні збори, то не без крику і сварок. Одна товаришка Жернула увагу одному товаришеві, щоб поводився на зборах трохи поважніше, то дістала від нього таку відповідь, яка не повинна виходити з уст того робітника, що претендує називати себе організованим і свідомим робітником.

Порядку на зборах нема ніякого. Ніхто не звертає уваги на те, що треба вперше відвестися до товариша голови, щоб дістати позволення забирати голос, але кожний самий собі уділяє стільки голосу, скільки йому треба і не вживає його

на якісь корисні пропозиції, але на те, щоб вичи своєюму противникові.

Коли товариш голова запитав деяких членів чому вони не є передплатниками "Укр. Роб. Вістей", то дістав відповідь, що нема потреби платити за газету, коли вони можуть читати "Укр. Голос" цілком зарплатом вже через чотири роки.

Так свідомі члени не поступають, бо таке поступовання не приносить організацийї користі. Може буржуазні газети дозволяють читати себе, безплатно, але за роб. часом треба заплатити, а тим більше тоді, коли він є членами робітничої організацийї. Робітничий часомпе видается робітниками для робітників і лише за робітничої гроші. Він боронить наших інтересів і вмажує шлях до кращого життя. Тому нашим обовязком є платити за нього згоди, а не залягати передплату кілька років, або такі цілком його не читати, "бо можна читати патріотичну пресу даром". Це не оправдання, а доказ, що ми не можемо оцінити значіння робітничої преси. Тому застановімося над цим і постараймося на правити.

Д. Видомосичка.

ТРЕБА УСУНУТИ КОЛОДУ З ДОРОГИ.

Віннігер, Ман.

В числі 6. "У.Р.В." з 14. січня, тов. Ванук з Монреалю загадує про байдужних членів і тому я хочу про це написати децю більше.

Хто з товаришів свідать за дописами в "Укр. Роб. Вістях" в минулому році, в яких писалось про працю в наших відділах, то зауважили, що найбільше дописів було такого змісту:

"На збори приходять одні третя членів або й менше. Освітній комітет не знає чим зацікавити членів, бо яку лекцію не проголошувач би, члени чомусь не приходять. Хор розпався, бо члени, хоч адби до співу, воліють поговорити в буфеті або в сусідах, а на проби співу не мають часу приходити. Представлення не грали, бо деякі аматори повіддавали свої роли два дні перед виставою."

Це тільки задалека і то не всі віддїли про це писали, а таке є по всіх наших відділах, та це й багато більше як вище загадано. Якщо й провадиться

яка робота, то це завдяки одиницям, що не жаліють свого здрорня, тільки щоб не оминутися в двох або трьох засідань на один вечір та ще до того й проби штуки чи співу той, як напереві члени виступають, дець на "парті" або дещо.

У відділових книжках таких членів зачисляється до добре стоячих, бо свої вкладки платять згоди за цілий рік, а на збори приходять один раз на рік і то лиш на те, щоб вичукавши чужої помилки, бо вони своїх не роблять. З цим треба вже раз покінчити. Мои пропозиція є, щоб XI зїзд вказав вище наведену підвагу та виніс таке рішення:

Члени або членики, які не будуть присутні на двох з трьох місячних зборів, а на однім з спеціальних зборів, треба потягнути до заряду відділу, щоб дали свої оправдання. Якщо не буде важких причин на оправдання, тоді такий член чи членики втрачять право голосу на три місяці, однак з астерезаціями. Ні, резо-

люції сама нічого не зробить, хоч би вона була як найкраща. До неї ми мусимо приложити свої руки і старатися вести її в життя. Щоб вести в життя резолюцію відносно освітньої праці, треба постаратися о фонди, які дозволять цю працю розвинути як найширше.

Енсонвіл, Онт.

Читачи дискусійні дописи відносно нашої організацийї ТУРФДім я зауважили, що замало дискусій присвячено одній з найважчих справ, яка є житничом нашої організацийї. Цею справою є освіта. І лишено для делегатів, а делегати віддають її на руки ЦВК. І коли навіть ЦВК виробить в цій справі відповідні плани і вистде їх до відділу, то описи знайдуться такі, що скажуть мов би то ЦВК диктував згоди.

Ми над справою освіти вагаємось мало застановлюємося. А треба нам знати, що таке діємо, як ми цієї справи не поставимо рубом, то в наших організацийях будуть існувати сварки і непероруміння. Бо сварки і непероруміння мають місце значайно там, де наше членство замало цікавиться справою освіти. Багато з нас не вміє навіть відірвати дискусії від сварок. Розумні дискусії і конструктивна критика причиняються до розвитку організацийї. Непотрібні сварки, які деякі наші члени уважають за дискусії і конструктивна критика причиняються до занепаду організацийї.

Справа освіти дотикає всі наше членство. Це досить ті обговорити на зїзді і винести до неї відповідні резолюції, але треба ті резолюції вести в життя і цим дати доказ, що ми розуміємо чого ми стоїмо в робітничій організацийї. Не дала якоїсь параді стоїмо ми в ній, але длатого, щоб навчитися, як провадити класову боротьбу за краще життя цілої працюючої класи. Таке розуміння справи можна осигнувати лиш при допоміг освіти.

Справа освіти в наших організацийях є звязана з фінансами. Фактом є, що багато наших членів виступають проти всякого оподаткування. Ім здається, що ухвалення самої резолюції відносно освітнього питання в наших організацийях є само собою нестерпимим. Ні, резо-

люції сама нічого не зробить, хоч би вона була як найкраща. До неї ми мусимо приложити свої руки і старатися вести її в життя. Щоб вести в життя резолюцію відносно освітньої праці, треба постаратися о фонди, які дозволять цю працю розвинути як найширше.

Д. Б.

НЕ ЗАБУВАЙМО ПРО НАЙВАЖНІШУ СПРАВУ.

Содбори, Онт.

У уважно читав дискусійні дописи в справі нашої організацийї РЗТ. Деякі дописи мені сподобались і я гадуюся з ними вповні, але ніж неможу погодитися з тими пропозиціями, які мають на меті зменшити допомогу. На мою думку такі пропозиції, якщо вони увійшли б в життя, не допомогли б, а пошкодили організацийї.

Я погоджуюся з твердженнями товаришів, які кажуть, що ми мусимо забезпечити РЗТ фінансово, щоб воно не стрінулося в майбутньому з фінансовою кризою, яка зараз дається передбачити, бо кожного року виплачування запомогі і побліжнього зростає. На мою думку було б добре, коли б такий кожний відділ подумав над створенням фонду, який би дозволює йому виплачувати менші запомогі з місцевих каси, а не вдаватися з ними до головної каси. Я не маю конкретних пропозицій відносно пропонованого фонду, але думаю, що коли товариші над цим застановляться, то це тяжко буде придумати такий план, на підставі котрого можна було б не зробити.

Місцевий резервний фонд є нам конечно потрібний. Коли хорий наш член піде до шпиталю, то наші опікуни його відвідують. Якщо він має фамілію, яка його також відвідує, то справа не стоїть ще так дуже але, якщо він її не має, то справа виглядає але длатого, що немає кому принести овочів, або щось іншого, що хорий бажав би їсти. Наші опікуни хорих приходять до шпиталю з голими руками.

Інакше зробити вони її не можуть, бо як би вони зачали купувати для хорих членів так звані ласощі, то ніхто не хотів би бути опікуном хорих, бо це була б річ дуже коштовна. Коли б ми мали свій місцевий фонд, то відділ міг би час від часу виплачувати кілька доларів на такі "лаощі" для хорих членів.

Я прекрасно розумію, що коли наша організацийя РЗТ спуститься на самі вкладки, то може стрінутися в майбутньому з фінансовими труднощами. Що сталося б як би так наша організацийя ТУРФДім хотіла існувати на самих членських вкладках? Чи довго вона потрапила б існувати?

Буває часто, що члєи РЗТ вийде зі шпиталю ніби здоровим, але в дійсності він остає неабдим до праці на довгий

час. Нераз буває таке, що він вибере всю запомогу, яка йому належить, заплатити рент за помешкання, гроши дасть за шпиталь і лікареві і остається без гроша. Помочі ні звідки. І власне в таких випадках нам здався б такий місцевий фонд, бо наша організацийя поставила собі за ціль помагати своїм членам в критичних положеннях. І вона помагав не лиш членам, але дуже часто і не-членам. Та запомога має і мусить намагати, бо з тих вкладок, які ми зараз платимо до головної каси годі допомогти кожному членові до такої міри, до якої ця поміч йому потрібна.

Коли ми говоримо, що деякі члєи хорують навмисне, щоб втягнути організацийю, то не належить, заплатити рент за помешкання, гроши дасть за шпиталь і лікареві і остається без гроша. Помочі ні звідки. І власне в таких випадках нам здався б такий місцевий фонд, бо наша організацийя поставила собі за ціль помагати своїм членам в критичних положеннях. І вона помагав не лиш членам, але дуже часто і не-членам. Та запомога має і мусить намагати, бо з тих вкладок, які ми зараз платимо до головної каси годі допомогти кожному членові до такої міри, до якої ця поміч йому потрібна.

Коли ми говоримо, що деякі члєи хорують навмисне, щоб втягнути організацийю, то не належить, заплатити рент за помешкання, гроши дасть за шпиталь і лікареві і остається без гроша. Помочі ні звідки. І власне в таких випадках нам здався б такий місцевий фонд, бо наша організацийя поставила собі за ціль помагати своїм членам в критичних положеннях. І вона помагав не лиш членам, але дуже часто і не-членам. Та запомога має і мусить намагати, бо з тих вкладок, які ми зараз платимо до головної каси годі допомогти кожному членові до такої міри, до якої ця поміч йому потрібна.

Коли ми говоримо, що деякі члєи хорують навмисне, щоб втягнути організацийю, то не належить, заплатити рент за помешкання, гроши дасть за шпиталь і лікареві і остається без гроша. Помочі ні звідки. І власне в таких випадках нам здався б такий місцевий фонд, бо наша організацийя поставила собі за ціль помагати своїм членам в критичних положеннях. І вона помагав не лиш членам, але дуже часто і не-членам. Та запомога має і мусить намагати, бо з тих вкладок, які ми зараз платимо до головної каси годі допомогти кожному членові до такої міри, до якої ця поміч йому потрібна.

НЕ ЗМЕНШУЙМО ЗАПОМОГИ.

Іст Кидонан, Ман.

Читаю дискусійні передконвенційні дописи в справі нашої організацийї РЗТ і бачу, що найбільше зацікавлення викликала 29 точка нашого статуту. 6 ріжні пропозиції щодо цієї точки, та я думаю, що найкраще поладитися справу в той спосіб, коли ця точка остає так, як була перед шостою конвенцією РЗТ.

Друга справа над якою делегати повинні застановитися, це справа виплачування посмертного. До цього часу в нас практиковалося таке, що коли члєи перетинув кілька днів скажам поперх двох років своєї принадлежности до організацийї, то його фамілія получала посмертне за повних три роки.

Я не думаю, що так повинно бути. Це не є практично, бо таке практикування відбивається некорисно на нашій головній касі. Коли члєи помер в двух роках з трьох місяців принадлежности до організацийї, то його посмертне не повинно бути \$300, але \$225. Значить, що головна каса виплатила його фамілії \$75, які повинні були оставитися в касі. Я думаю, що посмертне треба розтягнути на сім років і за кожний рік принадлежности до

організацийї виплачувати по \$75, а за часть року пропорційно на суму з \$75. Це поставити нашу касу на твердий фундамент і менше буде нарікань між членами.

Треба якось зарадити ще одній сумній справі, яка пераза має місце там, де члєи записалися до нашої організацийї і вмерли в короткій часі та не має спримоги освідомитися настільки, щоб казав себе поховати без пошнських церемоній. Я не знаю самий як цьому зарадити, але зарадити треба, бо такий похорои з попом наанотсі на члєи перетинув кілька днів скажам поперх двох років своєї принадлежности до організацийї, то його фамілія получала посмертне за повних три роки. Я не думаю, що так повинно бути. Це не є практично, бо таке практикування відбивається некорисно на нашій головній касі. Коли члєи помер в двух роках з трьох місяців принадлежности до організацийї, то його посмертне не повинно бути \$300, але \$225. Значить, що головна каса виплатила його фамілії \$75, які повинні були оставитися в касі. Я думаю, що посмертне треба розтягнути на сім років і за кожний рік принадлежности до

МОЇ ЗАМІТКИ ПІД УВАГУ ЧЛЕНАМ РЗТ.

Іст Кидонан, Ман.

Читаю дискусійні передконвенційні дописи в справі нашої організацийї РЗТ і бачу, що найбільше зацікавлення викликала 29 точка нашого статуту. 6 ріжні пропозиції щодо цієї точки, та я думаю, що найкраще поладитися справу в той спосіб, коли ця точка остає так, як була перед шостою конвенцією РЗТ.

Друга справа над якою делегати повинні застановитися, це справа виплачування посмертного. До цього часу в нас практиковалося таке, що коли члєи перетинув кілька днів скажам поперх двох років своєї принадлежности до організацийї, то його фамілія получала посмертне за повних три роки.

Я не думаю, що так повинно бути. Це не є практично, бо таке практикування відбивається некорисно на нашій головній касі. Коли члєи помер в двух роках з трьох місяців принадлежности до організацийї, то його посмертне не повинно бути \$300, але \$225. Значить, що головна каса виплатила його фамілії \$75, які повинні були оставитися в касі. Я думаю, що посмертне треба розтягнути на сім років і за кожний рік принадлежности до

організацийї виплачувати по \$75, а за часть року пропорційно на суму з \$75. Це поставити нашу касу на твердий фундамент і менше буде нарікань між членами.

Треба якось зарадити ще одній сумній справі, яка пераза має місце там, де члєи записалися до нашої організацийї і вмерли в короткій часі та не має спримоги освідомитися настільки, щоб казав себе поховати без пошнських церемоній. Я не знаю самий як цьому зарадити, але зарадити треба, бо такий похорои з попом наанотсі на члєи перетинув кілька днів скажам поперх двох років своєї принадлежности до організацийї, то його фамілія получала посмертне за повних три роки. Я не думаю, що так повинно бути. Це не є практично, бо таке практикування відбивається некорисно на нашій головній касі. Коли члєи помер в двух роках з трьох місяців принадлежности до організацийї, то його посмертне не повинно бути \$300, але \$225. Значить, що головна каса виплатила його фамілії \$75, які повинні були оставитися в касі. Я думаю, що посмертне треба розтягнути на сім років і за кожний рік принадлежности до

організацийї виплачувати по \$75, а за часть року пропорційно на суму з \$75. Це поставити нашу касу на твердий фундамент і менше буде нарікань між членами.

УВАГА! РУАН І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Старанням відділу ТУРФДім в Руан, Кве. відбудеться в Укр. Роб. Домі в Руан, на 13, 14 і 15 ЛЮТОГО

ВЕЛИКИЙ БАЗАР

Просимо всіх взяти масову участь в цім базарі і тим приспішити сплату довгу, що тяжить на нашім домі. На базарі будуть найріжнородні гри, забави, розіграви, перекуски і ин. Наш комітет замови значну кількість гарних і коштовних річей в Торонті через Робітничу Торговельну Кооперативу. Гостей радо вітаємо.

НОВИЙ СВІТ.

(Продовження.)

Помалу ліси рідшають і поміж деревами показуються поляни, оброблені рукою людини.

Іду попереджений, що побачу поля необроблені, що народ недоідає, бутується, а "чека" гудяє... І то все вісті з часописів, що мають своїх кореспондентів на польсько-радянському пограниччі. Може воно й правда?

І справді поля необроблені, але робота вже йде, тільки не так, як у нас; машинами вже починають. У нас що стяжка — поле селянське, то й крайка при ній, що за межу служить.

А крайок тих багато, багато; десять або й більше відсотків управної землі на них відпадає. Скільки добра через ті межі помандрувало безповоротно із села, яка легка назива всяких оборонців. Правопорядку! А скільки крові сусідів увисало вони в себе! Не бачу їх якоси на Волинї. Десь неначе позападали. І вузеньких стяжок — поля не видно; часами навіть насісь починають орати. Та й посіви густо-часто не такі,

а рядами, рідко, неначе на великих панських ланах. Десь уже під Хвастовом на малому, може гектаровому, клатпунку землі дві сівалки відразу в руху. Очам не вірю. Яка величезна зміна в порівнанні з недавнім часом, а тим більш із нашими галицькими відносинами. На цілому просторі аж до Києва ні клатпки вільної, необробленої землі. — Очєн виділки не відводив; навмисне шукав пустарів, які мабуть в увах деяких людей існують.

Засіви на полях, які припирають до шляху Шепетівка-Київ прекрасні; коли б тільки їх добре зібрати удалося.

По дорозі велика вузлова станція Козятин. Не змінилася, тільки дещо внутрішній вигляд змінився. Нема вже ні першої, ні другої, ні третьої класи, чи там ресторану, — є один для всіх. Сидять люди за столами і обїдають, тільки квитки на обїд задалегіть треба в касі брати, бо без квитка не подадуть їсти. Що правда, може не з такою елеганцією подають, як перед війною, але їсти доволі. І людей білдолицих

якось не бачу. Одно тільки може й невідно: за коротко, як на обїдову пору, стоїть поїзд. З просторами треба числитися, де людина довог іде і хоче покінчитися. Чи поїзд до Києва приде десять минут скорше, чи пізніше, світ не потерпить, але транспорт повинен числитися і з вигодою подорожних.

Та ось уже й Козятин минули і київською землею їдемо. Зелєні поля далі мигають, тільки й десь позаду залишаються. Вже й Хвастів дїгнали, а звідси то й недалеко до Києва. Ні одної зупинки по дорозі, чим скорше до Києва жєнемо.

2. НАШ ПРЕКРАСНИЙ КИЇВ.

Здалеку його видно, весь у зелені, як і всі міста на Україні, що не мають виразного промислово-фабричного характеру. Та Київ таки найгарніший. Уже природа вирізила його поміж іншими місцевостями. Під вечір уже було, як доїздив поїзд. На горбах поятатикані світла, й багато їх багато, неначе зірки обліпчили землю. Нічим не подібний до інших великих міст, що до них вечором приїжджають. Там видно здалеку неначе луну від

пожару, а тут зірки. Це місто своєюго рода унікат.

Київського двірця ще й досі не відбудовано після, здається, чи не 15-літнього розібрання й тому робити він немале вражіння. Але роботи коло відбудови вже почалися, бо паруба баба при електричному світлі стрічала наш поїзд своїми ударами, вбиваючи пали під фундаменти.

їдемо Шевченківським бульваром, одною з найкращих вулиць Києва до самого Хрещатика. Він тепер уже якусь нову назву має. Народу на хідниках повно, серединою співають трамваєві вози, переговляють один одного візники, дєнеде коїде нагадує бігом рикасів. І звідки стільки народу на тій артерії Києва — й усе по більшій частини молодь?

Стояє я, оглядав їх, та хдів з ними. Ё з них життя, бо сміються природно, вільно, безпретенсійно поводяться. І яка земля під ними, отими простими, ріжнородними одягами не вальється і домн стортни непукані отими, що ще не так давно мали право жити й ходити десь по заулках, край міста. Пропади лисучі форми, дорогі одежі, намащєні чортвовиням жінки, прегарні

уста, з яких часто вилятали матерні слова — все те десь кризь землю провалилося.

Всі ці люди по цілоденній праці вийшли, видно, походили трохи, таки до самого центра.

Ще того вечера вдняшов я, серед тїєї сірої маси, давнього, прекрасного друга-приятеля. Пішла жива виміна думок. Довго ми ходили вулицями, на Дніпро чарівний поглядали, що десь на тому березї топив своїми водами мешкавцв Труханового Острова.

Київ у день відмінний від нічного. Вже нема вільної розшат мови й лиця всіх діловиті. Нема непотрібного хдження, оглядання вистав у крамничних вікнах, усе спішить або на роботу, або за ділом. Тільки в дні відпочинку мнється дещо картина; в садках люди відпочивають, але так таки вільно, хто на лавці, хто на траві.

Постарому залишилися в Києві сади, тільки без чєпурності. І памятник Володимира стоїть на своєму місці аж старий хрестом, і багато дечого іншого. І Народні Сад такий же й ті лавочки над кручю. Памятні ті лавочки для мене. Скільки спогадів з них залишилося по моім ширім приятелі,

якого я втратив на життєвій дорозі. Не про одно ми мріяли, сидючи на тих лавочках та на старого дідусяна Дніпра поглядаючи. Не одно він бачив, не одно чув. А бля нас люди із своїми думками проходили та діти безжурно гралися.

Ох, ті діти! Скільки їх тепер видно в садках над тим же Дніпром! Десь коло полудня гуртками, під проводом учительства йдуть вони із шкіл свїжкм повітрям подихати та з природою познайомитися. На них, видно, звернено велику увагу, бо якусь я не бачив блідих дітей, особливо серед наймолодших. Я спеціяльно придлявся до них, бо діти — це великий показчик стану суспільности. Діти в Радянському Союзі займають упривілейне місце. Для них у першу чергу мусить бути усе. Жінка, що має стати матірю, дїстає безплатно цілу виправу для дитини й лікарську опіку. Та ще крім цього цілий рік дитина стоїть під спеціяльною контролею лікаря відповідного району, який що-місячно має докладно оглядати дитину й давати відповідні приписи. Як мати прийде до здоровля й може далі заробляти, тоді ден-

на жура за опіку дитини відпаває. Не про одно ми мріяли, сидючи на тих лавочках та на старого дідусяна Дніпра поглядаючи. Не одно він бачив, не одно чув. А бля нас люди із своїми думками проходили та діти безжурно гралися.

Становище жінки на Радянщині відміне від тутешнього, — вона повноправна. І материнське право забезпечене. Нема сваюли чоловіків. Нема беззачєння жінок. Нема дітей правого й лівого жола, законних чи незаконних — є діти — всі рівноправні. І кожна дитина забезпечена, бо батько, як не хоче добровільно, то примусово мусить дати приписане законом удержання для дитини аж до 50% свогого заробітку. Одно тягару не поносить. Та закон такий можливий тільки там, де одна людина другу за людину має, а не вважає об'єктом заспокоєння своїх пристрастей.

(Далі буде.)
Павло Воложенко.